

Katsaus 17.9.2017

Kaivosalan kasvua vauhdittaa hyvä metallien hintakehitys

Markkinoilla on myönteinen ilmapiiri kaivosteollisuudessa. Hintojen nousutrendi on kestänyt jo toista vuotta ja maailman talouden arvioidaan kasvavan. Suomessa malminetsinnän kairausmäärä vuonna 2016 nousi 37 prosenttia edelliseen vuoteen ja samanaikaisesti globaalisti investoinnit malminetsintään edelleen laskivat. Automaation ja digitalisaation myötä kaivosten turvallisuus lisääntyy entisestään ja tuotantokustannukset laskevat. Kiertotalous ja teollisuuden sivuvirrat luovat uusia mahdollisuuksia toimialat ja arvoketjut ylittävästi.

Suomessa kaivostoiminnan kokonaisinvestoinnit olivat 242 milj. euroa vuonna 2016. Kasvua edellisestä vuodesta oli 54 prosenttia. Vuosi 2015 oli investointien osalta selvästi alhaisin pitkässä kehityksessä. Suurimmat investoinnit tehtiin Kevitsan, Siilinjärven, Suurikuusikon ja Talvivaaran kaivoksiin.

Kaivosten tilanne raaka-aineiden hintakehityksen ja globaalien talouskehityksen osalta on vakaa. Yhtiöt ovat tiukkojen kustannussäästöjen ja raaka-aineiden hintakehityksen kautta päässeet uusinvestointien suunnitteluun ja varsinaiseen tekemiseen. Lemminkäinen Oyj on tehnyt Suurikuusikon kaivoksen kanssa pitkäaikaisen sopimuksen maanalaisen kaivoksen pääesiintymän syventämisestä.

Malminetsinnästä Tukesille raportoi 41 yhtiötä ja yhtiöt budjetoivat voimakasta kasvua edelleen vuodelle 2017. Malminetsintä lupahakemusten määrä kasvaa voimakkaasti. Kuluvan vuoden aikana uusia toimijoita on ilmaissut kiinnostuksensa kaivosviranomaiselle (Tukes) ja GTK:lle aloittaa malminetsintä Suomessa.

Vahvistuneen mielikuvan taustalla ovat hyvät löydökset, Suomen kallioperä, vakaa toimintaympäristö sekä tietovarannot. Myös etsintäyhtiöille on löytynyt rahoitusta. Suomelle on tärkeää, että malminetsintää tehdään laadukkaasti ja tuloksekkaasti, jotta uusia kaivoksia voidaan tulevaisuudessa avata.

Maailmantalouden arvioidaan kasvavan tänä vuonna 3 - 3,5 prosenttia. Metallin raaka-aineiden hintojen ja käytön kannalta on oleellista miten isojen ja merkittävien maiden taloudet kehittyvät. Euroalueen ja Yhdysvaltojen kasvuennustetta kuluvalle vuodelle on nostettu. Kiinan talous hiipuu muutaman kymmenyksen, mutta hallituksen tavoite on, että talous kasvaa 6,5 prosenttia vuosittain vuoteen 2020 saakka.

Raaka-aineiden hintojen odotetaan myös jatkavan muutaman prosentin suuruudessa nousussa lähivuodet. Teollisuusmetallien hinnat ovat nousseet vahvasti viimeisen vuoden aikana. Jalometallien hintakehitys on ollut vakaampaa, kuitenkin palladiumin hinta on noussut vahvemmin. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna keskihinnat kääntyivät alkuvuodesta 2016 nousuun ja vuodesta 2011 alkanut trendimäinen lasku pysähtyi.

EIT RawMaterialsin vuoden 2018 rahoitusportfoliossa suomalaiset organisaatiot ovat mukana noin 100 hankkeessa. Kokonaisuudessaan vuonna 2018 tavoitellaan, että EIT RawMaterials rahoittaa innovaatiotoimintaa noin 65 miljoonalla eurolla, josta Suomeen tulee noin 6 miljoonaa euroa. Maaliskuussa 2017 sulkeutuneeseen innovaatio- ja koulutushakuun ja samoin PK- yrityksille suunnattuun hakuun tuli hyvin hakemuksia Suomesta.

Suomalaiset ja ruotsalaiset toimijat menestyivät hyvin hankkeidensa kanssa. Hankkeet kohdistuvat laajasti raaka-ainearvoketjun eri osiin kaivostoiminnasta metallinjalostukseen ja kierrätykseen. Myös automatisoinnissa ja digitalisoinnissa kaivoksilla edetään. Yhtiöt tekevät keskeisten palvelua tarjoavien kumppaneidensa ja henkilöstön kanssa kehitystyötä, jossa tavoitteena on turvallinen, tuloksekas ja häiriötön toiminta kaivoksilla.

Raaka-ainearvoketjujen ja raaka-aineen elinkaaritarkastelu nousee kiertotalouden näkökulmasta entistä tärkeämmäksi asiaksi. Jätteiden ja erityisesti teollisuuden sivuvirtojen tehokkaampi hyödyntäminen tarjoavat paljon liiketoiminnallisia mahdollisuuksia. Toisaalta metalleja sisältävien tuotteiden käyttö on niin tavallista jokapäiväisessä elämässä, että asiaa ei tule useimmiten edes ajateltua. Metalleja käytetään lähes kaikkialla, esimerkiksi infrastruktuurin ja asuinrakennusten rakenteissa, kodinkoneissa, elektroniikassa ja ruokailuvälineissä. Lähitulevaisuuden metalleja tarvitaan entistä enemmän kulkuvälineissä, sähköön varastoinnissa ja energian siirroissa.

Kehittämistä yhteistyössä

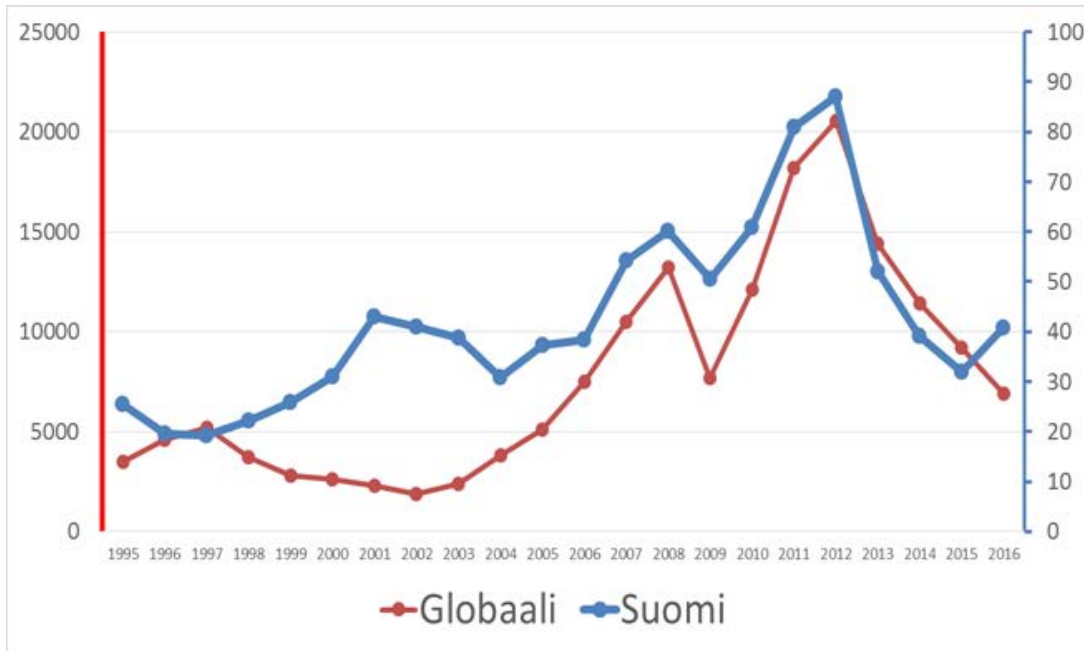
Kaivosteollisuuden kasvuohjelman vetovastuu on GTK:lla. Ohjelman tavoitteena on Suomen kaivosteollisuuden teknologia- ja palveluyritysten kansainvälistymisen ja viennin edistäminen, ulkomaisten investointien saaminen Suomen varhaisen vaiheen kaivosyhtiöihin, malminetsintään ja kasvua hakeviin teknologiayrityksiin sekä kansainvälisen tietoisuuden lisääminen Suomesta kaivosteollisuuden osaajamaana. Ohjelmassa on mukana 43 yritystä.

Kaivosvastuu.fi on kaivosalan ja sen sidosryhmien yhteistyöfoorumi, kestävän kaivostoiminnan verkosto. Toiminnan fokus on teollisuuden ja sitä ympäröivän yhteiskunnan välisessä vuorovaikutuksessa. Kestävän kaivostoiminnan verkosto hyväksyi malminetsintäjärjestelmän [toimintaperiaatteet](#) 16.2.2017. Nyt verkoston sisällä jalkautetaan ja syvennetään osaamista vastuujärjestelmästä sekä varmistetaan laaja sitoutuminen.

EIT Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti on valinnut yhdeksi painopistealueeksi raaka-aineet. Osaamis- ja innovaatioyhteisö EIT Raw Materialsin tavoitteena on kääntää raaka-aineriippuvuuden haaste Euroopan strategiseksi vahvuudeksi. Yhteisön vahvuus perustuu siihen, että mukana on maailman luokan yrityksiä ja yhteisöjä.

Suomi on edelläkävijä kiertotaloudessa. Sitran johdolla Suomelle laadittiin viime vuonna kansallinen kiertotalouden toimintaohjelman tiekartta, jonka tavoite on luoda yhteiskuntaan yhteinen tahtotila kiertotalouden edistämiseksi ja määrittää siihen tehokkaimmat keinot. Kemiin perustettiin metsä- ja metalliteollisuuteen pohjautuva kiertotalouden teollisen osaamisen valtakunnallinen keskus. Sitran rahoitus ja yhteistyö Kemin kaupungin kanssa edistää teollisen kiertotalouden koulutusta ja osaamista koko Suomessa.

Kuva 1: Malminetsintäinvestoinnit 1995 -2016 Suomessa ja globaalisti. Lähde: TUKES, 3/2017.

[Kaivosteollisuuden kasvuohjelma](#)

kaivosvastuu.fi

[Tukes](#)

[uutinen: Kiertotalouden teollisen osaamisen keskus perustetaan Kemiin](#)

[EIT RawMaterials CLC Baltic Sea](#)

Lisätiedot:

toimialapäällikkö Heino Vasara, Lapin ELY-keskus, puh. 029 503 9689

kaivosylitarkastaja Riikka Aaltonen, TEM, puh. 029 506 4216

kehittämispäällikkö Esa Tikkanen, TEM, puh. 050 040 5459